

ZARZĄDZENIE MINISTRA NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I TECHNIKI

z dnia 19 lipca 1972 r.

w sprawie ogólnych warunków zawierania umów o prace badawcze i umów związanych z wdrażaniem wyników tych prac oraz zasad wydawania zleceń przez jednostki nadrzędne.

Na podstawie art. 384 Kodeksu cywilnego i § 1 ust. 1 pkt 2 uchwały nr 97 Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1965 r. w sprawie upoważnienia naczelných organów administracji państwowej do ustalania ogólnych warunków dla określonych kategorii umów (Monitor Polski z 1965 r. Nr 23, poz. 109, z 1969 r. Nr 36, poz. 270 i z 1972 r. Nr 13, poz. 92) oraz § 6 uchwały nr 21 Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 1972 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek badawczych (Monitor Polski Nr 9, poz. 59) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się ogólne warunki umów między jednostkami gospodarki społecznej o prace badawcze i umów związanych z wdrożeniem wyników tych prac oraz ogólne warunki wydawania przez jednostki nadrzędne zleceń na prace badawcze, zwane dalej „ogólnymi warunkami umów i zleceń”, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. Przez użyte w zarządzeniu określenia:

1) prace badawcze — należy rozumieć prace naukowo-badawcze, badawczo-rozwojowe i rozwojowe; prace rozwojowe — są to prace:

- a) konstrukcyjne, techniczno-projektowe i doświadczalne, w tym budowa i próbną eksploatacja instalacji i urządzeń doświadczalnych, mające na celu sprawdzenie opracowanych założeń konstrukcyjnych, technologicznych lub aparaturowych,
- b) dotyczące organizacji i ekonomiki przedsiębiorstw, branż lub gałęzi gospodarki narodowej,
- c) towarzyszące pracom wymienionym pod lit. a) i b), dotyczące normalizacji (w tym w zakresie unifikacji i typizacji wyrobów, urządzeń, procesów technologicznych) oraz analizy dotyczącej czystości i zdolności patentowej;

2) wdrożenie wyników prac badawczych, zwane dalej „wdrożeniem” — należy rozumieć uruchomienie w skali przemysłowej po raz pierwszy w kraju produkcji nowych wyrobów lub zastosowanie nowych metod wytwarzania (nowej technologii, organizacji produkcji, mechanizacji i automatyzacji) lub usług odpowiadających kryteriom nowoczesności i społecznej opłacalności;

3) działalność ogólnotechniczną — należy rozumieć działalność w zakresie informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej, normalizacji i ochrony patentowej oraz wykonywanie innych stałych funkcji związanych z rozwojem nauki i techniki lub postępem organizacyjno-ekonomicznym;

4) problem — należy rozumieć kompleks niezbędnych prac badawczych oraz przedsięwzięć zmierzających do osiągnięcia określonego celu praktycznego lub poznawczego bądź obu tych celów jednocześnie;

5) jednostka odpowiedzialna — należy rozumieć ministerstwo (urząd centralny), Polską Akademię Nauk, zjednoczenie lub inną jednostkę organizacyjną, której powierzono nadzór nad przygotowaniem planów koordynacyjnych i rozwiązywaniem problemów;

6) jednostka koordynująca lub jednostka koordynująca II stopnia — należy rozumieć jednostkę organizacyjną wyznaczoną do koordynowania współpracy jednostek uczestniczących w rozwiązywaniu problemu;

7) jednostka współpracująca — należy rozumieć jednostkę wykonującą prace badawcze wchodzące w skład określonego problemu;

8) zlecenie — należy rozumieć polecenie jednostki nadrzędnej dotyczące wykonania określonej pracy badawczej przez jednostkę podporządkowaną;

9) wykonawca prac badawczych — należy rozumieć jednostki wykonujące prace badawcze, a w szczególności:

- instytuty naukowo-badawcze,
- placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk,
- szkoły wyższe,
- ośrodki badawczo-rozwojowe,
- centralne laboratoria,
- centralne biura konstrukcyjne,
- zakłady badań i doświadczeń,
- przedsiębiorstwa i zakłady produkcyjne i doświadczalne;

10) uchwała — należy rozumieć uchwałę nr 21 Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 1972 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek badawczych (Monitor Polski Nr 9, poz. 59).

§ 3. 1. Ogólne warunki zleceń i umów mają zastosowanie:

1) do prac badawczych niezależnie od charakteru jednostki zamawiającej oraz jednostki wykonującej te prace (kryterium przedmiotowe);

2) do wdrożeń — jeżeli wykonawca pracy badawczej ma partycypować w efektach ekonomicznych wdrożenia pracy badawczej (§ 33 ogólnych warunków umów i zleceń).

2. Jeżeli strony tak postanowią, ogólne warunki umów i zleceń mogą być stosowane:

1) do działalności ogólnotechnicznej, która daje się wydzielić jako odrębne zadanie;

2) do wdrożeń także w wypadku, gdy wykonawca pracy badawczej nie partycypuje w efektach ekonomicznych wynikających z wdrożenia wyników pracy badawczej.

3. Jeżeli wykonawca pracy badawczej nie partycypuje w efektach ekonomicznych wdrożenia, określenie obowiązków stron może być zawarte w planie koordynacyjnym problemu.

§ 4. Z zastrzeżeniem przepisów o:

1) cenach i rozliczeniach finansowych,

2) odbiorze robót,

3) odpowiedzialności odszkodowawczej

oraz z zastrzeżeniem § 5 ust. 4 ogólnych warunków umów i zleceń, strony mogą w umowach ustalać wzajemne prawa i obowiązki odmiennie, niż to jest przewidziane w ogólnych warunkach umów i zleceń, chyba że z przepisów Kodeksu

cywilnego lub z treści ogólnych warunków zleceń i umów wynika, że określone w nich prawa i obowiązki są wiążące dla strony.

§ 5. Zasady zawierania umów (wydawania zleceń) o prace badawcze dotyczące obronności i bezpieczeństwa kraju i o wdrożenie wyników tych prac mogą być w porozumieniu z Ministrem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki uregulowane odmiennie.

§ 6. 1. Z zastrzeżeniem przepisu ust. 2 i 3 do umów zawartych i zleceń wydanych przed dniem wejścia w życie zarządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do prac badawczych zakończonych po dniu 1 stycznia 1972 r., a rozpoczętych przed tą datą, strony mogą zastosować jedną z następujących zasad rozliczeń finansowych:

- 1) podstawą rozliczenia jest cena ustalona w umowie (zleceniu), z tym jednak że:
 - a) jeżeli zysk wynikający z porównania tej ceny z ogólnym kosztem faktycznym tej pracy przekracza więcej niż o 30% kwotę zysku przewidzianą w kalkulacji wstępnej, ustaloną cenę obniża się, tak aby kwota zysku nie przekraczała tej granicy,
 - b) jeżeli ogólny koszt faktyczny pracy przekracza koszt ustalony w kalkulacji wstępnej, można bez zmiany

umowy (zlecenia) podwyższyć cenę pracy proporcjonalnie do tego przekroczenia, nie więcej jednak niż o 10%;

- 2) rozliczenie następuje według kosztów faktycznych (suma kosztów poniesionych przed i po dniu 1 stycznia 1972 r.) z doliczeniem zysku według zasad określonych w przepisach o gospodarce finansowej jednostek badawczych.

3. Do umów związanych z wdrożeniem wyników prac badawczych, zawartych przed wejściem w życie zarządzenia, strony wprowadzą odpowiednie zmiany dostosowujące zasady rozliczeń finansowych z tytułu udziału w efektach ekonomicznych wdrożeń do zasad określonych w ogólnych warunkach umów i zleceń.

§ 7. Traci moc zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki z dnia 24 sierpnia 1970 r. w sprawie zasad i trybu wydawania zleceń oraz zawierania umów o prace badawcze i umów o wdrożenie wyników tych prac (Monitor Polski Nr 29, poz. 247).

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki;
w z. M. Kazimierzczuk

Załącznik do zarządzenia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 19 lipca 1972 r. (poz. 219).

OGÓLNE WARUNKI UMÓW I ZLECEŃ

I. Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Prace badawcze powinny być powierzane do wykonania w formie:

- 1) umowy,
- 2) zlecenia, gdy wykonawcą pracy badawczej jest jednostka podporządkowana jednostce zlecającej.

2. Przy wdrożeniach wyników prac badawczych stosuje się formę umowy.

3. Zarówno przy umowach, jak i przy zleceniach, obowiązuje forma pisemna.

4. Jeżeli zamawiającym prace badawcze jest przedsiębiorstwo, które ma wdrażać wyniki tych prac, może ono zawrzeć z wykonawcą prac badawczych jedną umowę, obejmującą łącznie wykonanie prac badawczych i wdrożenie.

§ 2. Przy zawieraniu umów oraz wydawaniu zleceń należy zapewnić pierwszeństwo pracom objętym problemami węzłowymi lub innymi zadaniami wynikającymi z narodowego planu gospodarczego, a w następnej kolejności problemami resortowymi i branżowymi.

§ 3. Jednostki odpowiedzialne za rozwiązanie problemu, jednostki koordynujące oraz jednostki współpracujące powinny ze sobą współdziałać w okresie poprzedzającym ustalenie planu koordynacyjnego problemu i zawarcie umów o realizację zadań objętych problemem, jak również przy wykonywaniu tych umów, mając na względzie obowiązki wynikające z narodowego planu gospodarczego, a w szczególności z planu rozwoju nauki i techniki. Współpraca ta na etapie przygotowania projektów planów koordynacyjnych polega na wstępnym ich uzgodnieniu, dokonanym odrębnie na piśmie lub w formie podpisanej przez obie strony klau-

zuli na projekcie planu koordynacyjnego, lub też w formie protokołu konferencji uzgadniającej projekt tego planu.

II. Tryb udzielania zleceń i zawierania umów.

§ 4. 1. Całość prac badawczych wchodzących w skład określonego problemu jednostka odpowiedzialna za rozwiązanie tego problemu przekazuje do wykonania wyznaczonej do tego problemu jednostce koordynującej:

- 1) w formie zlecenia, zwanego dalej „zleceniem generalnym” — jeżeli jednostka koordynująca jest podporządkowana jednostce odpowiedzialnej,
- 2) w formie umowy, zwanej dalej „umową generalną” — w pozostałych wypadkach.

2. Podstawę zlecenia generalnego lub umowy generalnej stanowi zatwierdzony plan koordynacyjny problemu.

3. Na podstawie zlecenia generalnego lub umowy generalnej jednostka koordynująca zawiera z jednostkami współpracującymi umowy o wykonanie zadań szczegółowych (tematów, podtematów lub ich etapów) wymienionych w planie koordynacyjnym problemu, a nie przewidzianych do wykonania przez jednostkę koordynującą.

4. Jeżeli prace badawcze mają być wykonywane przez jednostkę budżetową bez odpłatności, zaleca się zawieranie porozumień uwzględniających odpowiednio dane wymienione w § 12 z wyłączeniem postanowień dotyczących rozliczeń finansowych.

§ 5. 1. Po otrzymaniu zlecenia generalnego lub podpisaniu umowy generalnej jednostka koordynująca zamawia u jednostek współpracujących wykonanie zadań szczegółowych, określając dane niezbędne do przygotowania projek-

tów umów, a jeżeli nie można jeszcze określić szczegółowo danych niezbędnych do wykonania niektórych zadań objętych rozwiązywanym problemem — niezwłocznie po uzyskaniu tych danych.

2. Jednostka współpracująca obowiązana jest niezwłocznie rozpatrzyć zamówienie i przesłać zamawiającemu projekt umowy w 3 egzemplarzach, w terminie nie przekraczającym 45 dni od dnia otrzymania zamówienia, jeżeli strony nie ustalą innych terminów.

3. Jeżeli jednostka współpracująca nie przyjmie zamówienia, wówczas obowiązana jest przesłać zamawiającemu zawiadomienie o odmowie wraz z uzasadnieniem w terminie nie przekraczającym 30 dni od dnia otrzymania zamówienia.

4. Jednostka współpracująca przy rozwiązywaniu problemu nie może odmówić zawarcia umowy, jeżeli zakres zadań i środków oraz terminy wykonania zadania są zgodne z zatwierdzonym planem koordynacyjnym tego problemu i były przez nią wstępnie uzgodnione z jednostką koordynującą.

§ 6. 1. Jeżeli zamawiający godzi się na zawarcie umowy według otrzymanego jej projektu, podpisuje umowę w ciągu 14 dni od dnia otrzymania projektu i zwraca 2 jej egzemplarze jednostce współpracującej. Jeżeli zamawiający nie zgadza się z poszczególnymi postanowieniami umowy, sporządza protokół rozbieżności i w tym samym terminie wysyła go jednostce współpracującej.

2. Jeżeli zamawiający nie przesłał jednostce współpracującej podpisanej umowy lub protokołu rozbieżności w terminie podanym w ust. 1, umowę uważa się za zawartą w brzmieniu zaproponowanym przez jednostkę współpracującą.

§ 7. 1. Jeżeli w ciągu 14 dni od dnia przesłania protokołu rozbieżności do jednostki współpracującej strony nie uzgodnią spornych kwestii i nie podpiszą umowy, każda z nich może skierować spór na drogę postępowania arbitrażowego (spór przedumowny).

2. Niewniesienie sporu do komisji arbitrażowej najpóźniej w ciągu 30 dni od upływu 14-dniowego terminu, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne z zawarciem umowy na warunkach określonych przez jednostkę współpracującą.

§ 8. Przed wystąpieniem ze sporem przedumownym strona kierująca wnioskiem powinna za pośrednictwem swej jednostki nadrzędnej podjąć próbę uzgodnienia rozbieżności.

§ 9. Prowadzenie sporów przedumownych nie może powodować zwłoki w rozpoczęciu prac przez jednostkę współpracującą. Tymczasową podstawą do podjęcia prac są dane przekazane przez zamawiającego (§ 5 ust. 1).

§ 10. Przepisy §§ 3—9 mają odpowiednie zastosowanie do jednostek koordynujących i współpracujących II stopnia. Jednostki koordynujące II stopnia podejmują czynności, o których mowa w §§ 3—9, na podstawie właściwego wyćinka planu koordynacyjnego problemu oraz na podstawie umowy zawartej z jednostką koordynującą I stopnia.

§ 11. Do prac badawczych o charakterze niepełnych cykli rozwojowych mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 3—8.

III. Treść zlecenia i umowy.

§ 12. 1. Umowa o pracę badawczą lub zlecenie — poza danymi dotyczącymi oznaczenia stron i daty udzielenia zlecenia lub zawarcia umowy — powinny zawierać między innymi:

- 1) zakres rzeczowy prac badawczych objętych umową (zleceniem),
- 2) warunki (założenia naukowo-techniczne) wykonywania prac badawczych, jak również żądane ich rezultaty, np. parametry bądź graniczne wskaźniki techniczne i ekonomiczne rozwiązania mającego stanowić wynik pracy (chyba że nie jest to możliwe i uzasadnione charakterem i przedmiotem pracy),
- 3) termin wykonania całości prac badawczych stanowiących przedmiot umowy (zlecenia),
- 4) wynagrodzenie wykonawcy (cenę pracy),
- 5) ewentualny podział pracy badawczej na części (etapy) stanowiące przedmiot odrębnego odbioru i rozliczenia wraz z terminami rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych etapów oraz wysokością wynagrodzenia za daną część (etap) pracy,
- 6) formę zakończenia i sposób wykorzystania prac badawczych,
- 7) sposób i terminy odbiorów i rozliczeń,
- 8) postanowienie o obowiązku wyznaczenia przedstawiciela upoważnionego do kontroli przebiegu prac i do przyjęcia pracy badawczej.

2. Poza postanowieniami wymienionymi w ust. 1 umowa powinna zawierać określenie skutków jej niewykonania lub nienależytego wykonania, a w szczególności postanowienia o karach umownych.

3. Przy pracach badawczych nie objętych cennikami — jeżeli uzasadnia to charakter i przedmiot pracy — w zleceniu lub w umowie można przewidzieć, iż w granicach dopuszczalnych stawek zysku ustalona w zleceniu lub w umowie na podstawie kalkulacji wstępnej wysokość wynagrodzenia (cena pracy) zostanie przy rozliczeniu końcowym podwyższona lub obniżona, w zależności od stwierdzonych przy odbiorze korzystniejszych lub mniej korzystnych od założonych w zleceniu lub w umowie parametrów techniczno-ekonomicznych rozwiązania stanowiącego wynik pracy. Zmiana ceny umownej z powyższego tytułu może być wprowadzona niezależnie od odszkodowań i kar umownych.

4. Plan koordynacyjny problemu jest integralną częścią umowy generalnej lub zlecenia generalnego.

IV. Obowiązki stron.

§ 13. Wykonawca prac badawczych obowiązany jest do wykonania przewidzianych w umowie (zleceniu) prac badawczych zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego i osiągnięciami współczesnej wiedzy technicznej.

§ 14. W razie niemożności rozpoczęcia lub w razie przerwy w wykonaniu umowy (zlecenia) z powodu niedotrzymania przez zamawiającego zobowiązań umownych, termin wykonania prac badawczych ulega przesunięciu o okres przerwy lub opóźnienia rozpoczęcia pracy.

§ 15. Wykonawca prac badawczych obowiązany jest przekazać zamawiającemu w umówionym terminie wykonaną pracę w całości lub częściami, zgodnie z warunkami ustalonymi w umowie (zleceniu).

§ 16. Zmiana umowy (zlecenia) o pracę badawczą, powodująca konieczność zmiany planu, może nastąpić po dokonaniu odpowiedniej zmiany planu w obowiązującym trybie.

V. Kontrola wykonywanych prac badawczych oraz odbiór tych prac.

§ 17. 1. Zamawiający ma prawo kontrolować postępy wykonywanej pracy badawczej oraz jakość jej wyników. Na żądanie zamawiającego wykonawca prac badawczych powinien informować go o przebiegu prac.

2. Jeżeli wykonawca pracy badawczej prowadzi te prace w sposób sprzeczny z umową (zleceniem), zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonania i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin.

§ 18. 1. Jeżeli w toku wykonywania pracy badawczej wykonawca dojdzie do wniosku, że kontynuacja tej pracy jest niecelowa, ponieważ końcowy wynik będzie niezgodny z założeniami, ma on obowiązek niezwłocznie powiadomić o tym zamawiającego.

2. W wypadku, o którym mowa w ust. 1, strony obowiązane są w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia rozpatrzyć celowość kontynuowania pracy, ustalając jednocześnie stopień jej zaawansowania. Przy rozpatrywaniu tej sprawy zamawiający może zasięgnąć opinii rady naukowej (rady technicznej) wykonawcy prac badawczych; ostateczna decyzja o przerwaniu (zaniechaniu) pracy należy do zamawiającego.

3. Stan zaawansowania prac w chwili ich przerwania powinien być ustalony w protokole sporządzonym z udziałem zamawiającego. O terminie sporządzenia protokołu wykonawca prac badawczych zawiadamia zamawiającego na piśmie co najmniej na 3 dni przed tym terminem.

4. W razie niestawienia się przedstawiciela zamawiającego w wyznaczonym terminie wykonawca prac badawczych sporządza komisyjnie jednostronny protokół.

§ 19. 1. Wykonawca prac badawczych jest obowiązany zawiadomić zamawiającego o zakończeniu każdego etapu pracy badawczej wymienionego w umowie (zleceniu) i stanowiącego odrębny przedmiot rozliczeń oraz o wykonaniu całości pracy.

2. W razie podziału pracy badawczej na części (etapy) w umowie należy ponadto przewidzieć obowiązek sporządzenia po zakończeniu poszczególnych etapów pracy badawczej krótkiej informacji umożliwiającej rozliczenie etapu i zawierającej zwięzłą ocenę postępu pracy, a zwłaszcza ocenę dającą podstawę do podjęcia decyzji o celowości kontynuowania dalszych badań.

3. Odbiór wykonanych prac powinien się odbywać komisyjnie i powinien być stwierdzony w formie protokołu zdawczo-odbiorczego.

4. Jeżeli zamawiający nie odebrał pracy w terminie 21 dni od dnia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, wykonawca ma prawo sporządzić jednostronny protokół, który stanowi podstawę dokonania rozliczeń.

§ 20. 1. W protokole zdawczo-odbiorczym należy podać:

- 1) skład komisji dokonującej odbioru pracy badawczej, w której powinni brać udział przedstawiciele strony przekazującej i strony odbierającej oraz przedstawiciele jednostek, w których praca ma być wykorzystana (wdrożona),
- 2) datę, miejsce i przedmiot odbioru oraz wykaz dokumentów stanowiących podstawę wykonania umowy (zlecenia),

- 3) ustalenia komisji dotyczące wyników pracy badawczej oraz ocenę zgodności wykonania z warunkami umowy (zlecenia),

- 4) wnioski i zastrzeżenia.

2. W części protokołu dotyczącej wyników pracy badawczej i oceny jakości jej wykonania (ust. 1 pkt 3) należy:

- 1) dokonać oceny poziomu wykonania pracy badawczej będącej przedmiotem umowy (zlecenia),
- 2) określić wyniki analizy dotyczącej czystości i zdolności patentowej wyników pracy badawczej,
- 3) zamieścić ewentualny wykaz niezbędnych do wprowadzenia poprawek i uzupełnień.

3. Jeżeli dokonanie analizy dotyczącej czystości i zdolności patentowej miałyby uniemożliwić odebranie pracy badawczej w ustalonym terminie, jednostka nadrzędna nad wykonawcą prac badawczych może wyznaczyć dodatkowy termin na dokonanie zadań określonych w ust. 2 pkt 2. Termin ten powinien się kończyć przed datą przewidzianą do rozpoczęcia prac wdrożeniowych.

4. Szczegółowy wykaz niezbędnych poprawek i uzupełnień, o których mowa w ust. 2 pkt 3, powinien być złożony przez zamawiającego w ciągu 14 dni od dnia podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego lub doręczenia zamawiającemu jednostronnego protokołu, o którym mowa w § 19 ust. 4.

VI. Odpowiedzialność za wykonanie prac badawczych.

§ 21. 1. Wykonawca prac badawczych jest obowiązany do bezpłatnego wykonania w terminie uzgodnionym z zamawiającym wszelkich poprawek i uzupełnień, o których mowa w § 20 ust. 2 pkt 3.

2. Po upływie wyznaczonego terminu zamawiający może bądź odstąpić od umowy, bądź dokonać lub zlecić dokonanie poprawek i uzupełnień na koszt wykonawcy, bądź też na jego koszt powierzyć dalsze wykonywanie pracy badawczej innemu wykonawcy.

3. W razie odstąpienia od umowy lub powierzenia wykonania pracy badawczej innej jednostce zamawiający może żądać zwrotu dostarczonych dokumentów i materiałów oraz wydania dotychczasowych wyników rozpoczętej pracy.

§ 22. 1. Jeżeli praca była wykonywana na podstawie umowy i w toku dokonywania odbioru lub w okresie 2 lat po dokonaniu odbioru stwierdzono, że przedmiot umowy ma wady, to zamawiający może:

- 1) jeżeli wykonana praca badawcza ma wady, które dadzą się usunąć:
 - a) odmówić przyjęcia przedmiotu umowy do czasu usunięcia wad uniemożliwiających realizację zadania,
 - b) przyjąć przedmiot umowy z wadami, ewentualnie obniżając odpowiednio wynagrodzenie za ten przedmiot,
 - c) przyjąć przedmiot umowy, wyznaczając wykonawcy pracy badawczej odpowiedni termin na usunięcie wad,
- 2) jeżeli wykonana praca badawcza ma wady, które nie dadzą się usunąć:
 - a) odstąpić od umowy, w razie gdy wady są tego rodzaju, że uniemożliwiają zgodny z przeznaczeniem użytek przedmiotu umowy, zawiadamiając o tym jednostkę nadrzędną nad wykonawcą prac badawczych.

- b) nie odstępując od umowy i zachowując prawo do kar umownych za zwłokę żądać wykonania przedmiotu umowy po raz drugi,
- c) przyjąć przedmiot umowy, obniżając odpowiednio wynagrodzenie za ten przedmiot.

2. Jeżeli wada wyszła na jaw w ciągu 2 lat po odbiorze pracy, należy bezzwłocznie zawiadomić o tym wykonawcę prac badawczych. O terminie i miejscu oględzin mających na celu stwierdzenie istnienia wady należy zawiadomić wykonawcę prac badawczych na piśmie na 10 dni naprzód. Istnienie wady powinno być stwierdzone protokolarnie. Zamawiający traci uprawnienia z tytułu rękojmi za wady, jeżeli nie zawiadomi wykonawcy pracy badawczej niezwłocznie po wykryciu tych wad.

3. Koszty związane z zastępczym usunięciem wad obciążają wykonawcę pracy badawczej.

4. Zamawiający, który bezzasadnie pobrał od wykonawcy pracy badawczej kwotę, o której mowa w ust. 3, powinien zwrócić ją niezwłocznie.

5. Niezależnie od uprawnień, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a), zamawiający ma prawo do kar umownych, o których mowa w § 24, i do ewentualnego odszkodowania uzupełniającego.

§ 23. Jeżeli wykonana na podstawie zlecenia praca badawcza ma wady ujawnione w toku jej odbioru lub po odbiorze, zamawiający może zlecić wykonawcy pracy badawczej usunięcie tych wad bądź przekazać usunięcie wad innemu wykonawcy, bądź też przyjąć przedmiot zlecenia z wadami, obniżając odpowiednio wynagrodzenie.

VII. Odpowiedzialność odszkodowawcza.

§ 24. 1. W razie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy każdej ze stron należy się kara umowna w zastrzeżonej na ten wypadek w umowie wysokości, bez względu na wysokość poniesionej szkody. Poszkodowany może ponadto dochodzić wyrównania szkody przekraczającej kwotę zastrzeżonej kary umownej.

2. Jeżeli praca badawcza została wykonana w znacznej części należycie, wykonawca może żądać zmniejszenia kary umownej; to samo dotyczy wypadku, gdy kara umowna jest rażąco wygórowana.

3. Kara umowna, a także ewentualne odszkodowanie należy się również, gdy niewykonanie umowy całkowicie lub częściowo nastąpiło wskutek decyzji jednostki nadrzędnej lub organu naczelnego, któremu podlega strona zobowiązana.

VIII. Rozliczenia i wynagrodzenia za prace badawcze.

§ 25. 1. Z uwzględnieniem przepisów rozdziału IX (§§ 28—30) rozliczenia za prace badawcze (etapy prac) wykonywane na podstawie zleceń lub umów dokonywane są zgodnie z zasadami ustalonymi w przepisach o gospodarce finansowej jednostek wykonujących pracę badawczą, na podstawie faktur sporządzonych po wykonaniu pracy (etapu).

2. Zasady sporządzania kalkulacji i ustalania cen za prace badawcze regulują odrębne przepisy.

3. Wystawienie faktury następuje w ciągu 7 dni od dnia sporządzenia protokołu zdawczo-odbiorczego lub jednostronnych protokołów, o których mowa w § 18 ust. 4 i w § 19 ust. 4, bądź protokołu przerwania pracy, stosownie do

przepisu § 18 ust. 3. W terminie 60 dni od dnia sporządzenia protokołu wykonawca pracy badawczej powinien sporządzić kalkulację wynikową pracy i na tej podstawie dokonać w razie potrzeby korekty rozliczeń finansowych zgodnie z przepisami określonymi w ust. 1.

§ 26. Jeżeli wykonanie pracy badawczej objętej zleceniem lub umową zostało przerwane z przyczyn niezależnych od wykonawcy albo doszło do rozwiązania umowy zgodnie z § 18, zamawiający obowiązany jest zapłacić należność za wykonaną część pracy w wysokości faktycznie poniesionych przez wykonawcę nakładów. Jeżeli przerwanie pracy lub odstąpienie od umowy nastąpiło z winy zamawiającego, wysokość tej należności powiększa się o planowany narzut zysku.

§ 27. Otrzymanie negatywnego wyniku pracy badawczej wykonanej zgodnie ze zleceniem lub z umową nie zwalnia zamawiającego od obowiązku zapłaty za wykonaną pracę, chyba że w zleceniu lub w umowie ustalono inaczej.

IX. Uproszczone zasady umów, zleceń i rozliczeń.

§ 28. 1. Prace badawcze, których planowany koszt wykonania — po wyłączeniu wartości aparatury specjalnej nabywanej oraz wartości kooperacji — nie przekracza 100 tys. zł, mogą być wykonywane na podstawie pisemnego potwierdzenia zamówienia, które wykonawca powinien przesłać zamawiającemu w ciągu 21 dni od dnia otrzymania zamówienia, określając jednocześnie termin wykonania, planowane koszty i cenę pracy, a przy pracach objętych cennikami — tylko cenę pracy z powołaniem się na odpowiednią pozycję cennika oraz termin wykonania.

2. Jeżeli zamawiający w ciągu 14 dni od dnia otrzymania potwierdzenia nie zgłosi zastrzeżeń do proponowanej ceny lub terminu, cenę tę i termin uważa się za uzgodnione.

3. Rozliczenie następuje po wykonaniu i odbiorze pracy według ceny uzgodnionej; wykonawca nie sporządza indywidualnej kalkulacji wynikowej tej pracy.

§ 29. 1. Przy pracach badawczych (usługach, świadczeniach) o charakterze jednorodnym i powtarzalnym, wykonywanych systematycznie dla określonego odbiorcy, może być stosowana forma zlecenia zbiorczego bądź umowy zbiorczej, ujmującej ogół takich prac wykonywanych dla tego samego odbiorcy w przyjętym okresie kalendarzowym rocznym lub półrocznym.

2. W zleceniu bądź umowie zbiorczej określa się limit zapłaty za ogół prac przypadających do wykonania w przyjętym okresie kalendarzowym. W granicach tego limitu rozliczenia dokonywane są w terminach przewidzianych w umowie (zleceniu) lub po upływie przyjętego okresu kalendarzowego na podstawie kosztów faktycznie poniesionych w okresie rozliczeniowym z doliczeniem do faktycznych kosztów stawki zysku według zasad określonych w przepisach dotyczących gospodarki finansowej jednostki wykonującej pracę. Jeżeli faktyczne koszty z doliczeniem zysku przekroczą ustalony umownie limit, a strony nie uzgodnią inaczej, podstawą do ostatecznych rozliczeń jest kwota przewidziana limitem.

3. Zasady podane w ust. 1 i 2 mogą być odpowiednio stosowane także do działalności ogólnotechnicznej, dającej się wydzielić jako odrębne zadania (§ 3 ust. 2 pkt 1 zarządzenia).

§ 30. Jeżeli prace badawcze mają być wykonywane w cyklu dłuższym niż rok, bez możliwości podziału pracy na etapy podlegające odrębnemu odbiorowi, a ponadto zachodzą trudności w ustaleniu z góry szczegółowych założeń wykonawczych i dokładnego terminu wykonania, mogą być stosowane następujące uproszczone zasady umów (zleceń):

- 1) w umowie (zleceniu) ustala się tylko ogólne założenia wykonawcze, orientacyjny termin wykonania pracy oraz ogólny limit zapłaty za pracę oparty na szacunku nakładów,
- 2) w uzgodnionych terminach strony weryfikują i uściślają pierwotne ustalenia zawarte w zleceniu (umowie); w wyniku weryfikacji może nastąpić także zaniechanie dalszych prac,
- 3) w granicach limitu odpłatności strony rozliczają się w terminach uzgodnionych w umowie (zleceniu) na podstawie kosztów faktycznie poniesionych w okresie rozliczeniowym, z doliczeniem do faktycznych kosztów stawki zysku według zasad określonych w przepisach dotyczących gospodarki finansowej jednostek badawczych. Jeżeli faktyczne koszty z doliczeniem zysku przekroczą ustalony umownie limit, a strony nie uzgodnią inaczej, podstawą do ostatecznych rozliczeń jest kwota przewidziana limitem.

X. Umowy związane z wdrażaniem wyników prac badawczych.

§ 31. Do umów o wdrożenie w zakresie trybu postępowania mają odpowiednie zastosowanie przepisy rozdziału II. Do innych prac — poza pomocą autorską — związanych z wdrożeniem, a wykonywanych przez jednostki badawcze na zamówienie przedsiębiorstw wdrażających, mogą być odpowiednio stosowane ogólne warunki umów i zleceń.

§ 32. 1. Umowa o wdrożenie powinna być zawierana w miarę możliwości przed rozpoczęciem pracy badawczej, nie później jednak niż przed rozpoczęciem prac wdrożeniowych.

2. Umowa o wdrożenie — poza oznaczeniem stron, daty i miejsca zawarcia umowy — powinna zawierać:

- 1) szczegółowy zakres niezbędnej pomocy autorskiej wykonawcy pracy badawczej przy pracach wdrożeniowych na rzecz przedsiębiorstwa, terminy i formy udzielania tej pomocy oraz ogólny limit odpłatności za tę pomoc,
- 2) termin uruchomienia przez przedsiębiorstwo produkcji w skali przemysłowej (z ewentualnym określeniem także orientacyjnego harmonogramu osiągnięcia założonej w dokumentacji technicznej zdolności produkcyjnej i innych wskaźników ekonomiczno-technicznych nowej produkcji),
- 3) zobowiązanie przedsiębiorstwa do przestrzegania w produkcji założeń technologicznych, wynikających z przekazanej dokumentacji i wskazań nadzoru autorskiego. Jeżeli w chwili podpisywania umowy o wdrożenie niektóre z powyższych danych nie mogą być jeszcze ustalone w sposób ścisły i ostateczny, należy podać dane orientacyjne oraz odpowiednie klauzule, określające sposób i terminy uściślenia tych danych.

3. Wynagrodzenie za pomoc autorską dla wykonawcy pracy badawczej przy pracach wdrożeniowych ustala się w granicach ogólnego limitu odpłatności (ust. 2 pkt 1) na podstawie faktycznie poniesionych kosztów (łącznie z kosztami ogólnymi) z uwzględnieniem narzutu zysku stosowanego przy rozliczeniach za prace badawcze.

4. Jeżeli wdrożenie ma wynikać z rozwiązania problemu, umowę z przedsiębiorstwem wdrażającym zawiera i inicjatywę w tej sprawie podejmuje jednostka koordynująca lub wskazana przez nią jednostka współpracująca; w tym wypadku można również, zamiast sporządzania odrębnej umowy wdrożeniowej, uwzględnić jej treść, potwierdzoną przez zainteresowane strony, w planie koordynacyjnym problemu.

5. Przedsiębiorstwo, które ma wdrożyć wyniki pracy badawczej, upoważnione jest do udziału:

- 1) w czynnościach poprzedzających zawarcie umowy (wydanie zlecenia) o prace badawcze, w szczególności gdy chodzi o ustalenie warunków wykonywania prac i określenie pożądanych ich rezultatów (parametrów rozwiązania),
- 2) w kontroli postępu wykonywanych prac badawczych oraz jakości ich wyników,
- 3) w odbiorze zakończonych prac badawczych.

§ 33. 1. Jeżeli jednostka wykonująca pracę badawczą (a przy zadaniach objętych problemem — jednostka koordynująca lub wskazana przez nią jednostka współpracująca), zwana dalej „wykonawcą pracy badawczej”, upoważniona jest do tworzenia funduszu efektów wdrożeniowych, umowa o wdrożenie, oprócz danych wymienionych w § 32 ust. 2 i danych wymienionych w § 13—15 uchwały, powinna określać ponadto:

- 1) sposób obliczania i weryfikowania efektów ekonomicznych wdrożenia, jako podstawę odpisów (wpłat udziału) na fundusz efektów wdrożeniowych, tworzony u wykonawcy zgodnie z wytycznymi resortowymi,
- 2) okres dokonywania odpisów oraz ich wysokość w kolejnych latach,
- 3) terminy wpłat równowartości odpisów przez przedsiębiorstwo,
- 4) wysokość udziału przedsiębiorstwa wdrażającego w funduszu efektów wdrożeniowych (część przeznaczona na nagrody dla pracowników przedsiębiorstwa biorących bezpośredni udział we wdrażaniu) oraz terminy przekazywania odpowiednich kwot z tego tytułu,
- 5) dodatkowe wzajemne zobowiązania niezbędne do wykonania umowy i skutki ich niewykonania lub nienależytego wykonania.

2. Zobowiązania (ust. 1 pkt 5) mogą dotyczyć w szczególności:

- 1) w odniesieniu do wykonawcy pracy badawczej — dotrzymania terminu przekazania opracowania, osiągnięcia określonych parametrów techniczno-ekonomicznych rozwiązania (co powinno być stwierdzone w momencie odbioru pracy badawczej), a ewentualnie także osiągnięcia określonych parametrów eksploatacyjnych po wdrożeniu wyniku pracy (pod warunkiem przestrzegania przez przedsiębiorstwo wskazań nadzoru autorskiego),
- 2) w odniesieniu do przedsiębiorstwa wdrażającego — dotrzymania terminu wdrożenia wyniku pracy, przestrzegania po uruchomieniu produkcji przemysłowej wskazań nadzoru autorskiego oraz osiągnięcia zaplanowanych rozmiarów produkcji i sprzedaży w wyznaczonych terminach.

Sankcje cywilne mogą polegać na zobowiązaniu się jednej strony do wypłacenia drugiej stronie określonego w umowie odszkodowania i kary umownej w razie niedotrzy-

mania warunków umowy. W szczególności można w umowie przewidzieć, że w razie niewdrożenia wyniku pracy badawczej wyłącznie z winy przedsiębiorstwa będzie ono zobowiązane do przekazania wykonawcy pracy badawczej:

- a) określonej części kwoty, jaka by przysługiwała wykonawcy pracy badawczej w wypadku terminowego wdrożenia jej wyników oraz osiągnięcia zaplanowanych rozmiarów produkcji i sprzedaży, albo
- b) określonego odsetka wartości pracy badawczej.

§. 34. Zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 4 uchwały jednostki badawczej mogą zawierać umowy z zainteresowanymi jednostkami o przekazanie im do wykorzystania w drodze upowszechniania wyników gotowych prac badawczych i pobierać za nie opłaty zgodnie z § 11 ust. 4 uchwały. Jeżeli z wykonaniem tych umów wiążą się dodatkowe świadczenia jednostki badawczej dotyczące przystosowania przekazywanych wyników pracy do aktualnych potrzeb zamawiającego, do umów tych stosuje się odpowiednio przepisy niniejszych ogólnych warunków umów i zleceń odnoszące się do umów o wykonanie prac badawczych.